

(Ф 03.02 - 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Кафедра військової підготовки

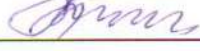
УЗГОДЖЕНО

Декан юридичного факультету

І. Сопілко
«__» _____ 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

А. Полухін
«__» _____ 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Основи тактичної медицини»

Освітньо-професійна програма: «Правоохоронна діяльність»
Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»
Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	4	90 / 3	15	30	–	45	1	-	Екзамен – 4с

Індекс: НБ – 9 -262/21 – 2.1.14

СМЯ НАУ РП 047.01.06–01–2021

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Основи тактичної медицини»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 047.01.06-01-2021

Стор. 2 із 12

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-9-262/21 та № РБ-9-262/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
Старший викладач:

_____ О. Паюк

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри військової підготовки, протокол № 10 від «26» 06 2021 р.

Начальник кафедри _____ О. Водчиць

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність», 262 «Правоохоронна діяльність» – кафедри кримінального права і процесу, протокол № 5/1 від «24» 05 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Ю. Ланцедова

Завідувач кафедри _____ С. Лихова

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні вченої ради кафедри військової підготовки, протокол № 9 від «10» 06 2021 р.

Голова ВР _____ О. Водчиць

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 047.01.06–01–2021
		Стор. 3 із 12	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	7
2.4. Домашнє завдання	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	13

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 047.01.06–01–2021
		Стор. 4 із 12	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 №249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце даної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця є основою підготовки студентів як майбутніх працівників правоохоронних органів, формування у майбутнього фахівця навичок щодо вмілого використання знань дисципліни в практичній як в мирний, так і в воєнний час, розвиток у студентів творчого тактичного мислення, самостійності та ініціативності, вміння використовувати теоретичний і практичний досвід.

Метою навчальної дисципліни є: отримання загальних знань про невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи, а саме надавати долікарську допомогу в загрозливих для життя станах.

Завданнями навчальної дисципліни є: ознайомлення студентів щодо надавання домедичної допомоги постраждалим за умов надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах; визначити основні принципи оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах; оволодіти навичками надання домедичної допомоги постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах; вміти правильно оцінити психологічний стан людей, що постраждали внаслідок надзвичайної ситуації, та вміти надати домедичну допомогу.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Застосовувати практичні навички з основ практичної тактичної медицини.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Здатність виконувати професійну діяльність до виконання навчально-бойових завдань за призначенням та виконання завдань з тактичної медицини, відповідно до існуючих стандартів.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 047.01.06–01–2021
		Стор. 5 із 12	

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін: «Фізичне виховання» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Тактико-спеціальна підготовка».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «Медико - тактична характеристика надзвичайних ситуацій».
- навчального модуля №2 «Надання домедичної допомоги і самопомоги в екстремальній ситуації».

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 «Медико - тактична характеристика надзвичайних ситуацій».

Інтегровані вимоги модуля №1: знати принципи організації екстреної медичної допомоги та вміти діяти, при організації медичного забезпечення населення при аваріях, катастрофах і стихійних лихах.

Тема 1. Завдання та організація екстреної медичної допомоги постраждалим у надзвичайній ситуації.

Принципи організації екстреної медицини. Завдання екстреної медичної допомоги постраждалим у надзвичайній ситуації.

Тема 2. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити надзвичайну ситуацію.

Загальна медико-тактична характеристика надзвичайних ситуацій. Заходи екстреної медичної допомоги.

Авіаційні катастрофи. Надання невідкладної медичної допомоги постраждалим в авіаційних пригодах. Дорожньо-транспортні пригоди (катастрофи). Основні принципи проведення аварійно рятувальних робіт при ДТП. Катастрофи на залізниці.

Медико-санітарна характеристика природних надзвичайних ситуацій. Характеристика і структура санітарних втрат серед населення внаслідок землетрусів. Організація медичного забезпечення потерпілого населення внаслідок землетрусу.

Медико-тактична характеристика зон радіоактивного забруднення. Вплив іонізуючого випромінювання на організм. Медико-тактична характеристика радіаційних аварій.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 047.01.06-01-2021
		Стор. 6 із 12	

Інженерна розвідка. Тактика проведення аварійно-рятувальних робіт. Методика пошуку постраждалих. Радіаційна розвідка.

Модуль №2 «Основи надання домедичної допомоги і самопомоги в екстремальній ситуації».

Інтегровані вимоги модуля №2: знати та вміти виконувати завдання з надання домедичної допомоги в бойових умовах та при невідкладних станах.

Тема 1. Основи анатомії та фізіології людини. Основи гігієни військовослужбовців.

Основи анатомії і фізіології людини. Причини розвитку патологічних станів. Порушення основних життєво важливих функцій. Основи гігієни військовослужбовців.

Тема 2. Основи домедичної підготовки військовослужбовців.

Тактична медицина та її складові. Засоби індивідуального медичного захисту. Основні принципи надання домедичної допомоги. Основи десмургії.

Тема 3. Кровотечі.

Кровотеча при пораненнях, пошкодженнях. Зупинка кровотечі та захист рани в бойових (секторі обстрілу, укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 4. Гостре порушення дихання.

Причини, ознаки порушення дихання. Надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 5. Шок.

Види і ознаки шоку. Надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 6. Травми голови, ока.

Ознаки травми голови, ока. Надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 7. Травми хребта, живота та тазу.

Ознаки травми хребта, живота та тазу. Надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 8. Переломи, вивихи, розтяги.

Переломи, вивихи, розтягнення як вид бойової патології опорно-рухового апарату. Надання домедичної допомоги при переломах, вивихах, розтягненнях в бойових умовах.

Тема 9. Надання домедичної допомоги при гострому болю.

Судоми: причини, ознаки, надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 10. Організація та проведення переміщення пораненого в укриття в бойових (секторі обстрілу, укриття та евакуації) та небойових умовах.

Загальні принципи переміщення та евакуації поранених в умовах бойових дій. Прийоми переміщення та евакуації поранених під час обстрілу. Вилучення поранених із бойової та спеціальної техніки, зруйнованих споруд. Укриття та

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 047.01.06–01–2021
		Стор. 7 із 12	

маскування поранених на полі бою. Табельні та підручні засоби виносу поранених.

Тема 11. Організація та проведення медичного сортування.

Організація та проведення сортування при виникненні масових санітарних втрат. Підготовка до евакуації та евакуація. Організація надання домедичної допомоги під час транспортування в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 12. Бойовий стрес.

Ознаки бойового стресу. Профілактика та надання домедичної допомоги в бойових (секторі обстрілу, укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 13. Опіки, відмороження, кліматичні ураження та ураження електричним струмом.

Ознаки опіків, відмороження, кліматичні ураження, надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 14. Ураження зброєю масового ураження. Укуси комах, павуків та змії.

Ознаки ураження зброєю масового ураження та надання домедичної допомоги. Ознаки укусів комах, павуків, змії та надання домедичної допомоги.

Тема 15. Медична інформаційна картка:

Призначення. Правила заповнення.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Медико - тактична характеристика надзвичайних ситуацій.					
1.1	Тема 1. Завдання та організація екстреної медичної допомоги постраждалим у надзвичайній ситуації.	4 семестр			
		4	2	-	2
1.2	Тема 2. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити надзвичайну ситуацію.	20	2 2 2	2 2	10
1.3	Модульна контрольна робота №1	4	-	2	2
1.4	Домашнє завдання	8	-	-	8
Усього за модулем №1		36	8	6	22

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 047.01.06–01–2021		
		Стор. 8 із 12			

Модуль 2. Основи надання домедичної допомоги і самопомоги в екстремальній ситуації					
1.5	Тема 1. Основи анатомії та фізіології людини. Основи гігієни військовослужбовців.	3	2	-	1
1.6	Тема 2. Основи домедичної підготовки військовослужбовців.	4	2	-	2
1.7	Тема 3. Кровотечі.	3	-	2	1
1.8	Тема 4. Гостре порушення дихання.	4	-	2	2
1.9	Тема 5. Шок.	3	-	2	1
1.10	Тема 6. Травми голови, ока.	4	-	2	2
1.11	Тема 7. Травми хребта, живота та тазу.	3	-	2	1
1.12	Тема 8. Переломи, вивихи, розтяги.	4	-	2	2
1.13	Тема 9. Надання домедичної допомоги при гострому болю.	3	-	2	1
1.14	Тема 10. Організація та проведення переміщення пораненого в укриття в бойових (секторі обстрілу, укриття та евакуації) та не бойових умовах.	4		2	2
1.15	Тема 11. Організація та проведення медичного сортування.	4	-	2	2
1.16	Тема 12. Бойовий стрес.	3	-	2	1
1.17	Тема 13. Опіки, відмороження, кліматичні ураження та ураження електричним струмом.	4	-	2	2
1.18	Тема 14. Ураження зброєю масового ураження. Укуси комах, павуків та змій.	3	2	-	1
1.19	Тема 15. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення.	2	1	-	1
1.20	Модульна контрольна робота №2	3	-	2	1
Усього за модулем №2		54	7	24	23
Усього за навчальною дисципліною		90	15	30	45

2.4. Домашнє завдання.

Підготувати доповіді (презентації) за наступними темами:

1. Надзвичайна ситуація. Визначення поняття, в т.ч. для системи охорони здоров'я.

2. Аварія та катастрофа. Визначення понять.

3. Надзвичайні ситуації. Класифікація за причинами виникнення.

4. Надзвичайні ситуації. Періоди ліквідації медико-санітарних наслідків.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 047.01.06–01–2021
		Стор. 9 із 12	

5. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах мирного часу та бойових умовах.

6. Правові аспекти надання домедичної допомоги.

7. Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах. Огляд місця пригоди, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження.

8. Принципи організації екстреної медичної допомоги.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: лекції та практичні заняття з використанням мультимедійних презентацій; показ навчальних фільмів; робота в групах з використанням навчальних та імітаційних засобів.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Стандарт підготовки: Фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї) (видання 1). – К. : «МП Леся», 2015. – 416 с.

3.2.2. Стандарт підготовки І-СТ-3 (видання 2) : підготовка військовослужбовця з тактичної медицини. – К. : «МП Леся», 2015. – 148 с.

3.2.3. Домедична допомога в умовах бойових дій: Методичний посібник / В. Д. Юрченко, В. О. Крилюк, А. А. Гудима та ін. - К.: Середняк Т. К., 2014, - 80 с.

3.2.4. Домедична допомога пораненим в умовах бойових дій : навчальний посібник / Бадюк М.І., Рудинська С.М., Ковида Д.В. та ін. – К. : «МП Леся», 2018. – 56 с.

3.2.5. Тактична медицина для підрозділів спеціального призначення. - ПП «МВЦ «Медінформ» - К 2016. - 146 с.

3.2.6. Тактична медицина: Навчально-методичний посібник/ В.А. Ожаревський, І.В. Пальцев, Д.В. Опалак «та ін.». – Львів: НАСВ, 2017. – 113 с.

3.2.7. Халмурадов Б. Д. Медицина надзвичайних ситуацій [текст] підручник / Б.Д.Халмурадов, П.Б.Волянський – К. : Центр учбової літератури, 2016.–208 с

Допоміжна література

3.2.8. Тактика надання самопомоги та взаємодопомоги під час ведення бойових дій / Уклад.: Р.С. Троцький, О.В. Чуприна, О.А. Блінов; за ред. М.О. Ктігорова. – К.;, 2016. – 137 с.

3.2.9. Тактична медицина для підрозділів спеціального призначення. - ПП «МВЦ «Медінформ» - К., 2016. - 146 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. Офіційний сайт Міністерства оборони України: <http://www.mil.gov.ua/>.

3.2.2. Ukrainian Military Pages : <https://www.ukrmilitary.com/>.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 047.01.06–01–2021
		Стор. 10 із 12	

3.2.3. Науково-теоретичний та науково-практичний журнал «Наука і оборона»: <http://www.nio.mil.gov.ua/>.

3.2.4. Курс ПМД он-лайн <http://1staidplast.org.ua/tccc>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів
Денна форма навчання	
4 семестр	
Модуль № 1. Медико - тактична характеристика надзвичайних ситуацій.	
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять (5б×2)	10 (сумарна)
Виконання та захист домашнього завдання	5 балів
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>9 балів</i>
Виконання модульної контрольної роботи №1	15
Усього за модулем №1	30
Модуль № 2. Основи надання домедичної допомоги і самопомоги в екстремальній ситуації	
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять (5б×7)	35 (сумарна)
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2</i>	<i>21 бал</i>
Виконання модульної контрольної роботи №2	15
Усього за модулем №2	50
Семестровий екзамен	20
Усього за дисципліною	100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

В випадку диференційованого заліку підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 047.01.06-01-2021
		Стор. 11 із 12	

4.4. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни, яка викладається протягом одного семестру, дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 047.01.06-01-2021
		Стор. 12 із 12	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				